

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy hóra 2-40 P. Negyedévre 7 P
Félévre 14 P. Egész évre 25 P. Egyes szám ára
hetikénap 10, vasárnap 20 fillér

HAJDUFÖLD

Felolvasó szerkesztő
vitéz KOLOS VÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16
Telefon 3-49. Kiadóhivatal: Kossuth utca 3 szám
Telefon: 1-41.

IV. világhajboree

Írta: vitéz Bessenyei Lajos dr.

A IX. cserkészkerületnek, amely Tiszántult maideg egészen magába foglalja, ma ünnepe van, mert estére Debrecenbe érkezik gróf Teleki Pál főcserkész, hogy itt ma és holnap a IV. világhajboreet a társadalom vezető embereivel megismertesse. A cserkészletnek ugyanis, mely a külsőségektől igen messze van és tulajdonképpen lelki életet, valóságos átalakulást jelent, belsőleg szüksége van arra bizonyos időnként, hogy a földkereskedés összes cserkészei a világ valamely pontján, egymással érintkezhessenek, közös eszményeiknek szolgálhassanak. Ezeket a nagy nemzetközi egybeseregést nevezték el angolul világhajborenek, amiből a IV-ik 1933 augusztus havában nálunk lesz Gödöllőn. S ennek a IV. világhajborenek gróf Teleki Pál főcserkész lesz a táborparancsnoka.

A hírneves tudóst, a kiváló politikust, az ifjuság arany szívű barátját tisztelettel köszöntjük az ősi magyar civitás falai között. Köszönet illeti meg, hogy tengerenyi elfoglaltsága és gondja közt elvállalta a IV. világhajborenek a megszervezését, levezetését, végigkormányzását. Tudta jól, hogy a világ cserkészeinek ez impozáns találkozója jelentőségében messze túlnövi a gyermekjátékosdi mulatozását. Hiszen azok az eredmények, amelyeket a magyar árvalányhajas cserkészlet a világ minden részén, ahol csak eddig megjelentek, elérték, sokkal többet használtak a kereszrefeszített magyar igazság ügyének, mint az egész hivatalos magyar külpolitika mindenteljeszerveivel és intézményeivel együttesen. A cserkészlet munka korállmunka: lassu, mert a sebességrekordok korszakában csak gondos és óvatos haladással megy előre; zajtalan, mert a mai öndicsékvő, szerfelett öngőz, folyton lármázó és szakadatlanul szónokoló emberfogatagban szavak és beszéd nélkül egyszerűen dolgozik; alig észrevehető, mert a tenger felszínén alatt, akárcsak a korállalakulatok nő-nő csendesen, szerényen, láthatatlanul; de biztos, mert akárhogy viharzik és háborog körülötte az élet óceánja, ő meg nem ingog; s egyszer a felszínre fog jutni, ha az a sok-sok gyermek és ifju, akik most vidám, becsületes, testvéries lélekkel hordják a cserkészletet, felnőnek, férfiakká érnek és átveszik az élet irányítását nálunk is, másutt is. Akkor sok-sok hazugságnak, igazságtalanságnak, kegyetlenségnek el kell hagynia földi életünket.

A mi szeretve-tisztelt főcserkészünk mindezt nagyon jól tudja, éri és vallja. Ezért lett ő is fanatikus hiva a lilomos vitézi életnek és ezért nem sajnál semmit sem a cserkészlet: sem időt, sem munkát, sem fáradságot. A magyar cserkészlet munkálkodásában, korállmunkájában nő, emelkedik és egyszer a mélyből kitörve eget kér magának a magyar igazság. Egy ilyen elhatározásnak

irányt szabni, egy ilyen cselekedetben vezető szerepet vinni, egy ilyen diadalt arathatni nagy tisztesség,

de súlyos felelősség is. Mi bízunk a főcserkészünk vezéri képességeiben, mi hisszük a győzelmet az ő hadi-

terve alapján és áldást, békességet kívánunk neki előre is a kiváló sikerekhez.

A magyar állam bevételeinek és kiadásainak mérlege július és augusztus hónapokban

Budapest, december 4.

A kormány a nemzetek szövetségének pénzügyi bizottságával október folyamán folytatott tárgyalások során kiütésbe helyezte, hogy az állam és az állami üzemek előirányzott és tényleges bevételeiről, valamint kiadásairól, továbbá az egyes tereak utalványozásairól és az állam pénzkészleteiről havonként kimutatásokat fog közölni. Ezenkívül negyedévi kimutatásokat fognak közölni az állam és állami üzemek külföldi és bel-

földi hosszulejratu adósságairól és egyéb kötelezettségeiről.

A júliusra és augusztusra vonatkozólag összeállított első két közlemény most egyszerre jelent meg és rövidesen követi a szeptemberre és októberre vonatkozó is.

A közlemény szerint júliusban az állami közigazgatás kiadása 81,7 millió pengő, a bevétel pedig 43 millió pengő volt. Augusztusban a kiadások 87,5 millió, a bevételek pedig 68,6 millió pengő tettek. A közlésből kitűnik az ugynevezett 5 millió fontos

kincstárjegy kölcsönből júliusban 29,7 millió, augusztusban pedig 88,8 millió folyt be. Az állami üzemek júliusi kiadásai 29,3 millió pengőt, bevételei pedig 31,6 millió pengőt tettek, míg augusztusban a kiadások összege 41,2 millió, a bevételeké pedig 34,3 millió pengő volt. Vagyis júliusban az üzemeknél 2,3 millió pengő felesleg, augusztusban pedig 6,9 millió pengő hiány jelentkezett. A jelentés többi adatai a Magyar Nemzeti Bank, illetőleg a Magyar Statisztikai Hivatal közleményeiből már ismeretesek.

Két revolveres bandita ki akarta rabolni az ujpesti postahivatalt

Három lövést adtak le a személyzetre, a postamester azonban revolverrel viszonozta a tüzelést, mire a rablók elmenekültek

Budapest, december 4.

Pénteken este 6 óra előtt 5 perccel az egyik ujpesti postahivatalba két ismeretlen egyén állított be közvetlenül a hivatal bezárása előtt. A postahivatalban Antal Géza postamester és Eich Mária, valamint Adorján Gizella postakezelőnök tartózkodtak, akik éppen a nagy zárlatot készítették. A két fiatalember magasnövésű, 20-24

éves koru lehetett. Az ablakhoz ugrottak „Fel a kezekkel!” kiáltással, revolvert rántottak és a postaszemélyzetre egymásután 3 lövést adtak le, amelyek azonban senkit sem találtak. A két postakezelőnő sikoltozni kezdett. A postamester azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem gyorsan előrántotta a revolverét és viszonozta a lövéseket. A támadók erre

elmenekültek. A postamester még az utcán is üldözte a rablókat s több revolverlővést adott le rájuk. A rablók azonban sikerült elmenekülniök. A postamester azonnal jelentést tett a rendőrségnek, akik megindították a nyomozást. A rendőrség értesítette az összes hatóságokat, pontos leírást adva a rablókról.

Az álláshalmozások megszüntetését sürgették a szónokok a képviselőházban

Budapest, december 4.

A miniszterelnöki jelentés feletti vita most már végérvényesen befejezéséhez közeledik. A szónokok sora már annyira megrikult, hogy már csak 2-3 felszólalást várnak. Nagy érdeklődéssel várják Eckhardt Tibor felszólalását, aki azonban a jövő hét szerdáján mondhatja el beszédjét. A vita a Ház legközelebbi ülésén fog bezárulni és akkor reflektál majd Károlyi Gyula gróf miniszterelnök a felszólalásokra. A miniszteri jelentés elfogadása után még néhány mentelmi ügy letárgyalására kerül sor, ezután pedig előreláthatólag megkezdődik a Ház karácsonyi szünetét. A felsőlház a miniszterelnöki jelentést, annak képviselőházi letárgyalása után, tehát valószínűleg a jövő hét esütörtökén fogja a bizottság napirendjére tűzni. A miniszterelnöki jelentés a felsőlház plénuma elé csak a jövő héten kerül s azt a felsőlház még a karácsonyi szünet előtt akarja letárgyalni.

A nyugdíjrendelet-tervezet ügye ma is foglalkoztatta a Házat és Marschal Ferenc határozati javaslatot nyújtott be, amelyben azt kéri, hogy a tervezetet csak kellő előkészítés után terjessze a kormány a Ház elé. Ma délután miniszteri értekezlet lesz.

A képviselőház ülése

A képviselőház pénteki ülésén a miniszterelnöki jelentés vitájában Pintér László a gazdasági kérdésekről beszélt. Sürgette a kettős és ennél több javadalmozások megszüntetését. Igazságtalan, hogy amikor egyesek nagy jövedelmeket élveznek, a nyugdíjasok pénzéhez akarnak nyulni. Míg az álláshalmozók kérdése rendezve nincs, addig a nyugdíjasokat nem szabad bántani. Ezután a kisebbségi kérdéstről, majd a munkanélküliségről és a magas kamatokról beszélt. A tulságos kamatkövetelésekkel nem szabad tönkretenni ma-

gát a tökétt. A jelentést elfogadja. Kun Béla szintén az álláshalmozásokkal szemben foglalt állást.

Marschal Ferenc a pénzügyi bizottság jelentésével foglalkozott és megállapította, hogy ami e jelentésben jó, az nem új és ami új, az nem jó, sajnálja, hogy amagyar kormány nem szögezte le véglegesen álláspontját a külföldi fizetések kérdésében. A moratóriumot nem tartja megfelelő eszköznek, ahelyett inkább egy becsületes kompromisszum a kell gondolni, amely egyrészt megfelelő kamatengedményekben, másrészt pedig az egyes rövidulejratu hiteleknek hosszulejratuakká való átalakításában jelentkezik.

A miniszterelnöki jelentésnek a mult regisztrálására vonatkozó részét elfogadta, azonban a mezőgazdaság megsegítése ügyében véleményének nyilvánítását fenntartja arra az időre, amikor a kormány elgondorlását megismeri. Véleménye szerint a Nemzeti Banknak magas kamatlábát

A lap ára 10 fillér

le kellene szállítani, statisztikai adatokat olvas fel, ezután a mezőgazdasági árak eséséről és kivitelünk csökkenéséről.

Határozati javaslatot terjeszt be, amelyben kéri a kormányt, hogy a nyugdíjtörvény reformját csak kellő előkészítés után terjessze az országgyűlés elé még ebben a köztisztviselési évben. A jelentést tudomásul vette.

Dunyás Lajos a múlt kormányt felülvizsgálta, hogy az ország mezőgazdasági lakossága egyszóval a tönk szélére jutott. Mindenki azt várja az új kormánytól, hogy adjon valamely programot. Ehelyett azonban a legfőbb miniszter hallgatásba burkolódik. Beszéde további folyamán külföldi tartozásainkkal foglalkozott. Hibáztatta, hogy nincsenek megfelelő gazdasági kapcsolataink. A jelentést nem vette tudomásul.

Somogyi Béla hangoztatta, hogy a kormány intézkedései alkalmasak arra, hogy a helyzetet tisztázzák. Adóemelésekkel nem lehet a helyzetet segíteni. Biztosítani kell a köznyugalom a kommunista és legitimista közeledésekkel szemben.

Hunyadi Ferenc gróf: Vakmerő rágalom a legitimistákkal szemben!

Somogyi ezután a tilkos választójegyről beszélt.

Az elnök javasolta, hogy a legközelebbi ülést a jövő hét szerdáján tartásák.

Farkas Tibor hangoztatta, hogy a súlyos terheket csökkenteni kell, a kiadásokat tehát le kell faragni és ha szükséges, a nyugdíjakhoz is hozzá kell nyulni.

Mihályfi felszólalása után Petracsek szólalt fel, aki elfogadta az elnök napirendi indítványát.

Hunyadi Ferenc gróf terjesztett elő ezután sürgős interpellációt a gazdasági válság ügyében. Mindenekelőtt a leghatározottabban visszautasította Somogyinak a legitimizmus ellen intézett kirohanásait. Tiltakozik az ellen, hogy a legitimistákat és kommunistákat egy kalap alá vegyék. Kéri a kormányt, tájékoztassa a Házat azokról a pénzügyi és gazdasági intézkedésekről, amelyekkel a helyzetet segíteni óhajt. Az interpellációt kiadták a kormánynak s ezzel az ülés 3 órakor véget ért.

Albir Ernzt Sándor lemondásáról

Budapest, december 4.

Egyes lapok olyan hírt közölnek, hogy Ernzt Sándor a népjóléti, munkaügyi és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium vezetésétől visszavonul, sőt lemondását be is jelentette. Illetékes helyen felhatalmazták az MTI-t annak kijelentésére, hogy ez a hír a valóságnak nem felel meg.

Képzőművészeti kiállítás a Déri Múzeumban

A debreceni Műpártoló Egyesület vasárnap d. e. 10 órakor nyitja meg a Déri Múzeum mindkét kiállítási helyiségében ezidei ötödik kiállítását. Ezzel a kiállítással a Műpártoló Egyesület le is zárja idei programját.

A kiállításon az egyesület művésztagjai vesznek részt s így nemcsak nagy, de igen érdekes és változatos anyag kerül egymás mellé a kiállítási termek falain. Nagy érdeklődésre tarthat számot a tárlat azért is, mert most ejtik meg az ingyenes képsorsolást az egyesület 1931. évi tagjai között. Több értékes, bekeretezett olajfestmény, grafikai munka és faragás kerül sorsolásra.

Ugyancsak ezen a kiállításon mutatja be a Déri-múzeum igazgatósága azokat a szoborpályázatokat, amelyekre kiképzésre kerülő Egyetem-tér szobraitra hirdetett pályázaton az első díjat nyerték.

A kiállítás december 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg és csak egy hélig marad nyitva. A sorsolás pontos idejét legutóbb közölni fogjuk.

Dr. Révész Kálmán tiszáninneni református püspök meghalt

Miskolc, december 4.

Mély gyászra van a református egyháznak és az egész nemzeti társadalomnak. Révész Kálmán dr. tiszáninneni református püspök, felsőházi tag ma délután félőtkor Miskolcon meghalt. Hosszu ideje betegeskedett már, de csak a legutóbbi napokban orvosai rábeszélésére feküdt ágyba és élete végéig megőrizte szellemi frissességét.

Egyik legfőbb református papi családból származik. 1860 aug. 11-én született Debrecenben, atyja, id. Révész Imre lelkes a vallás szabadság és az alkotmányos jogok nagy szerető harcosa volt. Révész Kálmán Debrecenben végezte iskoláit, azután hosszabb németországi tanulmányutra ment. 26 éves volt, amikor a pápai theológián az egyháztörténelem rendes tanárává választották. 1918-ban a tiszáninneni egyházkerület emelte a püspöki székbe. 1920-ban került Miskolcra. Az országos zsinatban egyházi

elnöki tisztet viselt, a magyar Kálvin Szövetség egyházi elnöke, theologiai doktorkor a debreceni gróf Tisza István Tudományegyetemen. Méltóságánál fogva 13 év óta volt tagja az országgyűlés felsőházának.

A püspök haláláról azonnal értesítették a református egyetemes konventet, melynek részéről Ballazár Dezső püspök, valamint Dókus Ernő főgondnok fejezték ki részvétüket a gyászoló családnak. A temetés december 7-én, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz. A gyászszertartást a templomban Ravasz László püspök végzi, a sírnál dr. Enyedi Sándor miskolci lelkész mond búcsuztatót. Az elhunyt akaratahoz híven a koporsóra csak a család koszorúját lehet elhelyezni.

Dr. Révész Kálmán püspök halála Debrecenben mélyes részvétet keltett. Az elhunytban dr. Révész Imre egyetemi tanár édesapját gyászolja.

Rendeleettel szabályozta a kereskedelmi miniszter december ötödikétől karácsonyig az üzletek nyitvatartását

Budapest, december 4.

A Budapesti Közlöny szombati száma közli a kereskedelmi miniszter rendeletét a nyílt árusítási üzleteknek december 5-től 24-ig terjedő időben köznapokon és a december 13-ra és 20-ra eső vasárnapokon való nyitvatartása tárgyában.

Eszerint Budapest székesfőváros területén, valamint azoknak a városoknak és községeknek területén, ahol az üzleti záróórak az 1921. évi 37. tc. alapján kiadott kereskedelmi rendelet, vagy az 1913. évi 36. tc. 8. §-a alapján alkotott szabályrendelet állapítja meg, azokat a nyílt árusítási üzleteket, melyeket köznapokon este 7 óra előtt kell bezárni, december 5-től 24-ig bezáróan szombatokon este 8, egyéb köz-

napokon este 7 óráig, tulnyomóan élelmiszereket árusító üzleteket szombaton este 9 óráig szabad nyitva tartani. Az ország egész területén a nyílt árusítási üzletek december 13-ra és 20-ra eső vasárnapokon reggel 7 órától délután 2 óráig nyitva tarthatók. A kizárólagos pálinkaméréseket december hó 13-ra és 20-ra eső vasárnapokon az egész ország területén egész napon át zárva kell tartani.

A huszemüket árusítani a szombatforgó vasárnapokon Budapest székesfőváros és Debrecen sz. kir. város területén egész napon át tilos. A hatfeléket, elő és leölt baromfit vasárnapokon az egész ország területén reggel 7 órától délután 2 óráig szabad forgalomba hozni.

Több utcát az első burkolási övezetbe osztottak be

A kisgyűlés pénteki ülésén határozatot hozott, amely szerint több olyan utcát, amelyeken átmenő forgalom is van, a második burkolási övezetbe az első övezetbe hely át. Ez azt jelenti, hogy ezeken az utcákon a burkolási költségek felét a házépítész fogja viselni és a telek tulajdonosoknak az eddigi 100 százalék helyett csak a másik ötven százalékát kell megfizetni. Az első övezetbe került ezek szerint a Simonyi ut., a Vilmoscsászár körút, a Hadházi-utca, Sámsoni ut., János-

és Mátyás király-utca, Kuruc-utca, Vámospécsi ut., Vágóhid-utca, Galamb-utca, Budai Ezsaiás, Szabó Kálmán-utca, Monostorpályi ut., Leiningen-utca, Epreskert, Gázgyár-utca, Balogh Mihály-utca, Déli sor, Szoboszlói ut., Széchenyi, Kishegyési ut., István ut., Csígekert-utca, Moson-utca, a Hajduböszörményi ut. egy része, a Károly Ferenc József ut., Horthy Miklós sugárút, a Sétakert-utca és a Bályai-utcai, valamint a Poroszlai ut. egyik kis része.

Tizenhétéves tartozása miatt két ország bürokráciája keres egy adóst

A Magyar Királyi Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal (mert ilyen is van) tegnap délelőtt átiratot intézett a debreceni rendőrséghez, hogy keressen meg egy Sárközi Sándor nevű embert, aki 1914-ben elfejezte kiegyenlítani a Beregszászi Bank Részvénytársasággal szemben fennálló tartozását.

Sárközi 1914. május 3-án három hónapra 303 korona 20 fillért vett kölcsön a Beregszászi Bank Részvénytársaságtól. Közben Sárközi bevont és dacára annak, hogy a fenti összeget a bank Sárközi tiszapétervári bitoráka bekebelezte, a követelést a háború elején életbeléptetett endzsbályok miatt nem tudták rajta beha-

tani. A követelés érvényesítésére a háború utáni idők sem voltak alkalmasak és mivel Sárközi időközben elköltözött régi lakóhelyéről, később sem tudták tartozása kiegyenlítésére kötelezni. Így történt, hogy Sárközi adóssága a mai napig fenn áll. Csak az a baj, hogy Sárkózt nem találják. A Beregszászi Bank Részvénytársaság a Csehszlovák Leszámláló Hivatal, illetőleg a Magyar Királyi Felülvizsgáló és Kiegyenlítő Hivatal útján ugyan azt állítja, hogy Sárközi Sándor Debrecenben él, a rendőrség azonban ennek az ellenkezőjét állapította meg. Legalább is a Debrecenben élő három Sárközi Sándor nevű ember közül egyik sem akarja el-

válni, hogy a beregszászi bankkal szemben tartozása állna fenn.

A rendőrség most a lakok után szőllít fel azt a Sárközi Sándor, aki kerék 17 esztendővel ezelőtt péntek vet fel a beregszászi banktól, hogy jelet tkezzék a rendőrségen. Nem ténik semmi baja, csak a háromszaznegyvennéhány koronákat hatják be rajta. Kivácsolak vagyunk, vajon az "igazi" Sárközi Sándor jelentkezne, és a vanunk, hogy nem. Bezzeg, ha neki kínálnának pénzt...

Két theologiai és egy bölcsész doktort avattak csütörtökön az egyetemen

A Tisza István tudományegyetemen ritka doktoravatás volt tegnap csütörtökön. A szokásos orvosi és jogi doktoravatás helyett változatosan hatott a két pap és egy bölcsész doktoravatása. Ugyanis tegnap avatták a hittudományok doktoráivá Vincze Károly patríambonyi (USA) református esperest, továbbá Kovács Lajos tb. egyetemi tanárségedet.

Az avatás most is a szokásos ünnepes keretek között zajlott le. Felémelő volt a két palástos lelkész és a tógás bölcsész avatása. Az avatáson díszes és előkelő közönség jelent meg. Ott láttuk: dr. Kállay Kálmán, Csikesz Sándor, dr. Varga Zsigmond, dr. Lencz Géza, dr. Telegyi Róth Károly egyetemi tanárokat.

Az új doktorok nevében Vincze Károly amerikai esperes kérte a felavatásukat. Az avatást dr. Erdős Károly, dr. Milekzer Kezserő dékánok végezték. Az avatásért Ráz Béla lelkész mondott köszönetet. Az új doktorokhoz dr. Neuber Ede rektor magas nyílon író avató beszédét intézte, melyet a következőkép fejezte be:

„Legyenek büszkék arra, hogy az egyetem doktorai, az egyetem is büszke doktorok, legyenek hála-sak az egyetemnek mindazért, amit tőle pazar bőségben kaptak Mert tudják meg, hogy az egyetem figyelemmel kíséri önöket az élet görögnyos útjain is, nevéket emlékeztetőben tartja és azzal a forró kívánsággal borcsátia önöket utiakra, vajha boldogulnának és a valóra válhatnak életükben mind azt a jó, szép és nemes célkitűzést, ami egyetemi tanulmányaik folyamán lelkiükben megfogalmazottak.

A doktoravatás ünnepsége a rektor zárószavaival véget ért.

Az avatás után a jelenlévők melegen gratuláltak az új doktoroknak. Cs. S.

Mindenütt beszélnék

az előkelő budapesti

BRISTOL SZALLO

oleső áralról
Szobák (a fekvéstől függően)
kötő napi elátással, már 12 pengőtől kaphatók.

Dunai szobák kiállítás a gyönyörű budai hegyvidékre néltányos áron.

Bristol menü 2 pengő 40 fillér.
Mindennap ótórál tea és tánc.
Vacsora rendes polgári áron Tán.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedménven.

BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunatorzs

Hagyományos fényes keretek között folyt le a tüzérség Szent Borbála ünnepélye

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A debreceni m. kir. 6-ik „Gábor Áron” tüzérszázalék tisztkara és legénysége díszes keretek között ünnepelte meg a tüzérség védőszentjének: Szent Borbálának hagyományos emléknapját. Reggel 9 órakor a katolikus tüzérek részére a görög katolikus templomban ünnepi mise volt, amelyet dr. Deák János tábori főlelkész celebrált. A szent misén előadták Darabos Balázs százados lélekhemarkoló egyházi énekét, amelyet Pócs százados kísért orgonán.

Ünnepély a tüzérlaktanya lovardájában

A tulajdonképpeni Szent Borbála-ünnepélyt délután 4 órakor a tüzérlaktanya fedett lovardájában tartották meg nagy és előkelő polgári közönség, az összes fegyvernemek tiszti és legénységi küldöttségének, valamint a tüzérszázalék testületének megjelent tisztikarának és legénységének jelenlétében. Az előkelőségek sorában ott láttuk vitéz Sinos Árpád altábornagyot, a vegyesdandár parancsnokát, vitéz Felszeghy Ferenc tábornokot, a tüzérség parancsnokát, vitéz Dobó István ezredest, vitéz Zákány József ezredest, a 11-ik „Boecky István” honvédegyezred parancsnokát, a tüzérszázalék tisztkarát teljes számban és az összes fegyvernemek tisztiküldöttségét. A polgári közönséget a tisztikar tagjainak hozzártározói, valamint a nagyrészt civilben megjelent volt tartalékos tüzértisztek képviselték.

Dr. Deák János tábori főlelkész ünnepi beszéde

Az ünnepséget a hajduzred zenekara a Himmusszal nyitotta meg. Utána dr. Deák János tábori főlelkész lépett Szent Borbála fényes szoros képe alatt felállított emlévényre és megrázó erővel mutatott rá a honvédség feladataira, amelyek megoldásától függ Magyarország sorsa.

Ünnepi beszédében röviden ismertette Szent Borbála élettörténetét, rámutatott hősi lelkére és magas szellemi példakép állította a tüzérek elé.

— Szent Borbála élete — mondotta többek között — a megtestesült tántoríthatatlan hit, ami manapság, sajnos, kivészében van az emberekből. Vegyünk példát Szent Borbálától és hityjünk. Hityjünk az igazságunkban, hityjünk abban, hogy feltámadunk. Ne legyünk pincétek, ne legyünk gyávák, mert eltemetjük önmagunkat.

— Szeressünk, ahogy Szent Borbála szeretett. Szeressük a hazánkat, mondjuk el Szent Borbálával: „Édes hazám, én szeretlek téged”. A hazaszeretet lebegjen a szemünk előtt. Tegyük felre mindent és csak a hazáért dolgozzunk. A hazáért dolgozni, a hazáért tenni mindent. Ez a felső parancsolólag követeli a kötelességteljesítést. — az odaadó tisztelet és a feltétlen engedelmesség.

Beszéde további során a tüzérek legendás bajtársaságáról emlékezett meg és a tüzérek között uralkodó szellemet példakép állította a honvédség többi fegyverneme elé.

— A bajtársaság az a káposz — mondotta többek között — amely az egyes katonákat érzelmileg testületé kövácsolla. Ez a bajtársasághoz nem larkadion, nem mulat el a honvédség tagjai közül az egymás iránt való szeretet, amely alapja a honvédség szeretetének. Becsüljük

meg önmagunkat, becsüljük meg a honvédséget, mert ezen a honvédségen épül fel ezen a honvédségen áll, vagy bukik hazánk jövője sorsa.

— Erre emlékeztessen benneteket Szent Borbála ünnepe. Legyetek büszkék a szent leányra, aki megtanított hinni és szeretni a hazát. A Kormányzó Úr is az ő példájára mutatott rá, amikor ezt az ünnepet választotta az arra érdemesű tüzérek kitüntetésére.

— Szeressük a hazát. Ha most feketé kenyeret ad is, ha rongyokba öltöztet is bennünket, ha csónka is, egy gondolat, egy érzés éljen bennünk: „Szeretlek téged édes hazám”.

A kitüntetések kiosztása

A lélekhemarkoló, elementáris erővel elviharzott beszéd után a Kormányzó úrnak a Tüzérségi Szemlében megjelent levelét és vitéz Felszeghy Ferenc tábornok üdvözlését olvasták fel az ünnepi közönség előtt, majd Bányász Gyula őrnagy, tüzérszázalék parancsnok kiosztotta a kitüntetések és jutalmak listáját, amelyek között több olyan volt, amelyet a Kormányzó adományozott egyes, kiváló altisztek számára.

Az első két kitüntetett egy főhadnagy és egy hadnagy volt, akiknek a hadsereg sporthíten e'ért nagyszerű eredményeit ismerték el azzal, hogy kitüntették őket. Zöld szalagon ezüst érmét kapott Klobusitzky István tiszthelyettes, akinek Bányász Gyula őrnagy a tüzérszázalék mint altisztként aposztrofált. Rajta kívül hosszú szolgálati idejükért és kifogástalan magaviseletükért huszan érdemkeresztet, huszan pedig írásbeli dícséretet kaptak.

Az érdemkeresztet és dícséret íratok kiosztása után a hajduzred nagy nótagyüleget adott elő, majd „Szent Borbála jelenése” című előkép bemutatása következett. Szent Borbálát, akit egy altiszti leánya személyesített meg, régi tüzéregyruhájába öltöztet altisztek álltak körül. Előttük, tábori tűz mellett a tüzéraltiszti önképzőkör énekkara foglalt helyet és négy szöveggel Szent Borbálához címzett dalt adott elő. Az énekkar ezután szerepelt először a nagy nyilvánosság előtt és megérdemelt sikert aratott. Utána a hajduzred zenekara a Magyar Híszek-együt adta elő.

Az „inkvizíció”

Az ünnepség komoly része ezzel véget ért és következett az ünnepi avatás. A katonazenekar hangjai mellett felvonták, korhű jelmezükbe öltözött inkvizítorok egymás után maguk elé szították mindazokat a tüzéreket, közlegényeket és altiszteket vegyest, akik az év folyamán valami esít követtek el, vagy valamilyen ügyetlennek bizonyultak. A közönség állandó kacagása közben elsorolták valamennyinek a bűnét és Szent Borbála nevében mindiárt el is ítélték őket. Kit zsákba bűntetésre, kit lóra ültetésre, kit megvesszőzésre, aszerint, hogy az illető delikvens azelőtt finánc volt-e, vagy „csak” az volt a bűne, hogy rosszul ülte meg a lovat.

A közel félórát tartó mókázás után az ünnepség a Rákóczi induló hangjai mellett ért véget.

Este az Angol Királynőben bajtársias vacsora volt, amelyen a tüzérszázalék tisztkara és a volt tartalékos tisztek vettek részt.

A debreceni tanári kör gyűlése

Tiltakoztak a fizetések és nyugdíjak leszállítása ellen

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni köre dr. Besenyei Lajos, a református főgimnázium igazgatójának elnöke alatt felolvasó gyűlést tartott. Az elnöki megnyitó után dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanár mulatott be részleteket készülő nagy neveléstani munkájából. A nagy letzással fogadott előadást többek hozzászólása után az elnök mondott köszönetet a tudós előadó professzornak.

Ezután Jakucs István református főgimnáziumi h. igazgató tartott előadást a fizetés- és tervezett újabb nyugdíjleszállításról. Rámutatott, miszerint a háború alatt és után egyéb

tisztviselői ágak közt legnagyobb mértékben a tanárság áldozott a szánálás érdekében a föle elvont fizeték-különbözettel. További elvonás már létfenntartását veszélyezteti. Jakucs István határozatra javaslatot terjesztett elő a szolgálati idő fölemelése és a fizetések és nyugdíjak leszállítása ellen. Fedezeti forrásokul megjelölte a még mindig nem szabályozott többszörös jövedelmeket. Követelte az évek óta önhibájukon kívül helyettes tanári állásban levő, szegénytelenül kiküldetésű okleveles tanároknak rendszeres tanárokká kinevezését.

A kör az előadást nagy helyesléssel fogadta és a határozati javaslatot elfogadta.

A város vezetősége elszámolt a 3.400.000 dolláros kölcsön felhasználásáról

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A város most terjeszti fel a belügyminisztériumhoz az elszámolást azokról a munkákról, amelyeket a 3.400.000 dolláros nagy kölcsön terhére végeztek. Az elszámolást pénztárcán bemutatják a kisgyűlésen is és ebből érdekes képet kapunk a közönség arról, hogy miképpen használták fel a nagy beruházási kölcsönt.

A homokkerti vasúti felüljáró építésére 8700 pengőt fordítottak. A túllépés 71 pengő volt. A Kandia-utca kiszélesítése 9024 pengőbe került. 92.615 pengőért megvásárolták a Bethlen-utca 92. 615. számú házakat. Tízezer pengőt fordítottak a Therápia vizgyógyintézet részvényeinek megvásárlására. A szennyvízszűrő telep építésére 196.000 pengőt irányoztak elő. Itt 10.000 pengő megtakarítás mutatkozott. A hortobágyi menesiszálló felépítése 11.970 pengőbe került, a túllépés 970 pengő volt. Az epreskerti fatelep kiépítésére 460.000 pengőt fordítottak és az építkezésnél 1400 pengő megtakarítást értek el. A Ruyter-utca planirozása 3000 pengőbe került. Az Erdősor csatornázására 73.000 pengő volt előirányozva, de itt 40.000 pengőt sikerült megtakarítani. A Sétakerti-ut építését 195.000 pengőre kontemplálták, de 95.000 pengőt megtakarítottak.

A Déri-muzeum építése és berendezése 1.766.000 pengőbe került. Az előirányozathoz képest 42.173 pengőt takarítottak meg. A Szent Anna-utcai és Fűvészkert-utcai városi betházak építésére 1.440.000 pengőt engedélyezett a közgyűlés. Ezt az összeget 95.000 pengővel lépték túl. Tízezer pengő hitelülépés történt az iparostanonciskolánál is, amelynek építése 755.263 pengőbe került.

A gazdasági iskolák felépítése 3600 pengő túllépéssel 85.210 pengőbe került. A három kislakásos betház építésénél 17.000 pengőt takarítottak meg, az építkezés 1.111.000 pengőbe került. A köztisztviselési vállalatnál eszközölt beruházások 65.286 pengőt emésztettek fel. Három utcai illemhelyet építettek 30.000 pengőért.

A legnagyobb megtakarítást a vágyódi építkezésnél érték el, amely 1.266.000 pengőre volt előirányozva, azonban ebből 300.000 pengőt nem kellett felhasználni. A Galamb-utcai iskola építésére 16.000 pengőt fordítottak, 100.000 pengőt adtak a mélyfürásra, amely azonban nem sikerült. Végül 2.900.000 pengőt adott a város a központi egyetem felépítésére.

A kisgyűlés a nagyközségi elszámolását tudomásul vette.

A puccskisérlet nyomozásának első fázisa lezáródott

Az ügyészség fog dönteni, hogy statárium alá esik-e a letartóztatottak bűncselekménye

Budapest, december 4.

A puccskisérlet nyomozásának első fázisa bezáródott azzal, hogy a hatóságok nagyvonalban megállapították a puccskisérlet tervezését és a szervezők körülményeit. most még mindig azon dolgoznak, hogy egyenként megállapítsák mindenkinek szerepét, mert ez a megállapodás dönti el, hogy kit tartóztatnak le, kit bocsátanak szabadon és főként ez dönt a minősítés tekintetében. Az őrizetbe vettek előzetes letartóztatása azon a címen történt, hogy gyanúsításhoz bizonyos bűncselekményekkel, ebben az esetben vagy lázadással, vagy az állami és társadalmi rend erőszakos feltörésére irányuló vétséggel, illetőleg büntetéssel. Hogy statárium alá esik-e az ügy, arról az ügyészség dönt. A szervezkedés vezetőinek szerepéről a nyomozás a következőket állapította meg:

Vannay akarta megszervezni a puccstársaság karhatalmát. Moinár a titkos társaságok tagjai között toborzott. Raád a parasztok megszervezését vállalta. Bolyák Jenő technikus azt a megbízást kapta, hogy a Studiór és a Lakihegyi adóállomást

kerítse hatalmába. Kovács Sándor szerepe szintén a mezőgazdasági munkásság közötti agitáció volt. A végrehajtóbizottság hatodik tagja Tóth Ferenc vívmester volt.

A budapesti ügyészség elnökeinek nyilatkozata

Baróthy Pál főügyész, a budapesti ügyészség elnöke a következőket közölte az ugynevezett puccs ügyében:

Az ügyészség részéről ezideig döntés nem történt, az errevonatkozó hírek tehát mindenesetre időelőlttek. A dolgot letárgyaltam a rendőrséggel, intézkedés történt, hogy a nyomozás aktái sürgősen átkerüljenek az ügyészségre. Az ügy polgári letartóztatottjai ugyancsak sürgősen, egyenesen a Markó-utcai fogházba fognak kerülni minden valószínűség szerint már a holnapi nap folyamán.

Hirdessen a Debreceni Újságban

FŐISKOLA

A Bethlen Gábor Kör Kazinczy ünnepélye

Vasárnap délután félhat órai kezdettel tartja a Bethlen Gábor Kör a Zenede hangversenytermében nagyszabású, nívós műsora Kazinczy-ünnepélyét. A gazdag műsor főnyomtatja lesz Babits Mihály író előadása, illetőleg exozéja a Literátor című darabjához. A másik illusztris előadó Juhász Géza debreceni író lesz, ki a Kazinczy-ünnepbeszédet mondja. Szabó Emil zenedai tanárt, Debrecen egyik legkiválóbb zongoraművészt is sikerült a rendezőségnek megnyerni fellépésre. Kupay Eszter egyetemi hallgató, a jól ismert kitűnő interpretátor, továbbá Porzolt István, a kör elnöke szerepelnek még a műsoron. A műsört Babits Mihály egyfelvonásos érzékeny játéka fejezi be, melyet az egyetemi hallgatók kiváló műkedvelőgárdája: Keresztessy Klári, Keresztessy Mária, Lakatos Gizella, Mikes Margit, Riesz Janka, Molnár Elemér, Tóth Béla, Osváth István, Paragh László, Kornya Lajos, Tassy Béla s gróf Haller Gábor adnak elő.

Az illusztris előadók és szereplők már biztosítják azt a sikert, melyben a Bethlen Gábor Kör Kazinczy-ünnepélyének le kell folynia.

Bajtársi Egyesület alakul a tanítóképzőben. Vasárnap délután félhat órakor tartja a kollégiumi tanítóképzősök Maróthy Bajtársi Egyesülete alakuló nagygyűlését a kollégium dísztermében. Az újonnan alakult egyesület vezetője Bodnár Lajos tanítóképződei tanár lesz.

Elmarad az idén a bajtársak Miklós-napi felvonulása. A Turul Szövetség debreceni kerülete az idén nem tartja meg Miklós-napi lajtos felvonulását. Ma a kerület táviratban fejezi ki vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó iránt érzett hűségeselegességét és ezúton tolmácsolja alattvalói hűséggel jókívánatát.

A homokkertiék nem kapnak templomhelyet

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Ismeretes, hogy a város két felét is ajánlott fel a homokkerti egyház részére. A homokkertiék egy kis csoportja elégedetlen volt a telkekkel és megsemmisítette a községi határozatot s újabb beadványban 14 000 pengő készpénzt kért egy harmadik telekre. A kisgyűlés most foglalkozott ezzel az ügyvel és az egész kérdést levette a napirendről. Így aztán mostmár se pénzük, se telkek nincsenek a homokkertiéknél.

Meggyilkolták San Salvadorban a pénzügym. niszert

Washington, december 4. Ideérkezett jelentések szerint San Salvadorban a közönségi választással kapcsolatban súlyos zavargás történt. Közlekedési hírek egyelőre hiányoznak, de az eddigi jelentések szerint a csőcselék megölte a pénzügyminisztert.

Mexikón keresztül érkezett hírek arról szólnak, hogy a san-salvadori zavargások véres forradalmá tadjultak. Négy erőd helyőrsége vesz részt a forradalomban. Állítólag a pénzügyminisztert a forradalmárok agyonlőtték. Araulo elnököt elmozdították és behörtönözték. A forradalmárok három katonai diktátort neveztek ki. A triumvirátus azonnal választást fog kiírni.

Vasárnap lesz báró Brandenstein Béla egyetemi tanár debreceni előadása

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

A Debreceni Újság—Hajdúföld már több ízben jeleltette, hogy a magyar tudományos élet egyik reprezentatív kiválósága, báró Brandenstein Béla budapesti egyetemi tanár december 6-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja „szabadelőadása” a piarista reálgimnázium dísztermében. A kiváló tudós előadásának méltó keretet fog adni az egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Körének magas színvonalu kulturdelutánja. A finom izléssel összeállított programból kiemeljük a Piribauer-trió szereplését, mely mindenkor es-

ményszámba megy Debrecen művészeti életében.

A kulturdelután teljes műsora a következő:

1. Csernus: Ének Jézus szívéhez. Négyszólamu kar. Kollwenz Rezső karnagy vezetésével előadja a Szent László Dalárda. 2. Előki megnyitó. 3. a) G. Braga: „Serenata”, b) H. Dostal: „Honyág”. Előadják Piribauer Ferenc (hegedű), Piribauer Ferencé (gordonka), Piribauer Aranka (zongora). 4. Báró Brandenstein Béla dr., a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem tanárának előadása: „Társadalmunk válsága és legyőzésének lelki feltételei.” 5. Szabolcska—Réffy: „A Grand café”-ban Négyszólamu kar. Kollwenz Rezső karnagy vezetésével előadja a Szent László Dalárda. Belépődíj nincsen.

Két havi fogházbüntetést kapott a hajdunánási „Fekete Kéz”

Egy mozi-film hitása alatt mindezen „bandita” akart lenni

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Szín: a debreceni törvényszék főszereplő ifjú Fülöp János tizenhétéves, száztíz centiméter magas, pupos kefekötő tanonc, aki egy közel két méter magas fogházor kíséretében vonul be a debreceni törvényszék földszinti tárgyalótermébe. Kívülről főszereplő még dr. Rézler Ervin büntetőtanácselnök és tanácsának tagjai, valamint a királyi ügyész és a védőügyvéd. Rendező az élet, amely a legnagyobb szomorúságban is csupa humorral és komikummal tündéli tel az eseményeket. A nyomorék, törpe ifjú Fülöp János mögött ül a megteremtett fogházor felülről szurony puskával. A szegény kefekötőszegéd minden ízében reszket, amíg várja, hogy kivonuljon a bíróság. Ahogy a vádlottak padján ül, látszik rajta, hogy alig néhány héttel lépte túl a fiatalkorúság küszöbét. Novemberben volt tizenhétéves.

A ponyvafilmek rajongója

Fülöp János kefekötő tanonc megörögzött látogatója volt éveken keresztül a hajdunánási Apolló-mozi-nak. Különös elszáratással viselkedett a bűnügyi és kalandortimek iránt és legkedvesebb filmje volt a „Fekete Kéz” című amerikai réndráma.

A ponyva alá való filmdarab olyan nagy hatással volt az akkor még alig tizenhétéves gyerekre, hogy

Fülöp János elhatározta: ő is felép „Fekete Kéz”-nek és réműletben fogja tartani a pénzes embereket. Szándékát tett követte.

Pénzt vagy élet!

A múlt év őszén indult el a legelső levél Oláh Sándor hajdunánási föl-birtokoshoz, amely — a helyesírási hibákat kijavítva — a következőképpen hangzott: „Nagyságos Oláh Sándor urnak, Hajdunánás. Tisztelettel értesítem Nagyságos Urat, hogyha van egy kis érző szíve a szegény iránt, legyen szives nekem kölcsön adni legalább nyolcezer pengőt. Roppant nagy szükségem van rá, mert hatgyermekes családapa vagyok és rokkant. Legyen szives a pénzt a Klapka-utca felőli részben a kiskapu balsarkába tenni, mert másképpen nagy baj lesz. Ha egy negyed nyolc órára a pénz nem lesz a megjelölt helyen, akkor hozzat esküszöm és amikor megy az utcán, leövm önt. Mindenütt a nyomában lesznek. Pénzt vagy élet! — ez legyen a jelző.”

Fenyegető levelek tömege

Oláh Sándor egyáltalában nem törődött a fenyegető levéllel, hanem nevetve eldobta. Másnap azonban ismét titokzatos módon hozzákerült egy levél, az előbbi kézírással. Ebben a névtelen levélíró kijelenti, hogy ha huszonegyezer pengőt Oláh Sándor

nem fog, nogyed kilenc óráig a gróf Tisza István-utnál levő betonfal alá rejtteni, akkor Oláh Sándor a család-jával és házával együtt a levegőbe fog repülni. Oláh Sándor még ekkor sem vetett ügyet a gyermekes irigynak gondolt fenyegető levélre. Már már el is felejtette a dolgot, amikor pár nap múlva megérkezett a harmadik levél is. Ez is dátum nélkül. A szöveg a következő: „Tisztelettel értesítem nagyságos Oláh Sándor urat, hogy folyó hó ötödikén este fél 3 órakor negyven ezer pengőt a Klapka-utca felőli kapu sarkánál helyezze el borítékban. Ha ezt meg nem teszi, akkor úgy jár, mint Ferenc Ferdinánd, vagy gróf Tisza István. Tegye, amit parancsolok, különben nem kerülheti el a sorsát.”

Torbágyi „cécó” készül

Fülöp még több fenyegető levelet küldött s Oláh Sándor megdöbbentéssel értesült hatodik levéléről, hogy ó valami levelet helyezett volna el a titokzatos levélíró által megjelölt helyen. A levél szó szerint a következőket tartalmazta:

„Nagyságos Oláh Sándor Ur, ir datum Önnel, hogy a folyó hó 16-án este 7 óra 5 perckor a papircsomagot megtaláltam. Lehet, hogy Önnek előérzete volt. Nagy szel fujta azon az estén a biztosító hálózatot és csak így történthetett, hogy Önnek nem lett semmi baja a már előzőleg elkészített robbantó műszerek működésé közben. Ugyanis a szél a hálózatot úgy cibálta, hogy a készülék nem tudott kellő működésbe lépni. A föld is friss hánys volt. Ez mentette meg Önt. Továbbá tudatom, hogy Ön az egész dolgot viccnek tartja. De ha a jövő hétt 23-án, pénteken este 7 óra 5 perckor nem lesz a jelzett helyen a pénz, a tízezer pengő, kinákozni fog az alkalom, hogy Önt meggyilkoliam. Olvahn robbanás lesz, vagy még furcsább, mint a torbágyi cécó...”

Mikor a „Fekete Kéz” siri kezd

Ezek a levelek végül arra késztették Oláh Sándort, hogy a rendőrséghez forduljon és leleplezze a titokzatos levélíró, akinek a személyéről mindaddig senki sem tudott semmit. Értesítette a rendőrséget és a jelzett napon a detektívek megszállták a környéket. Egyszer csak meglelték a helyszínen a száztíz centiméter magas, pupos kis kefekötő mas, aki hosszas vizsgálódás után észrevette, hogy Oláh Sándorék kapujának a balsarkában kis fehér boríték van. Valószínűleg azt gondolta, hogy innen csekély pénz lehet benne és mezevőten heleruggott a borítékba, amely az utcára perült. Ebben a pillanatban meglelték a detektívek is, akik fölönfozták. Sírva mondta el, hogy ő csak tréfálni akart. Kalandvágya nem hagyta nyugodni és a mozi-ban látott „Fekete Kéz” című darab izgalmai zaklatták fel.

Az ítélet

A pénteki törvényszéki főtárgyaláson dr. Rézler tanácselnök megkérdezte tőle, hogy mi vezette erre a lépésére. Ekkor is azt adta elő, hogy ő semmi rosszat nem akart. A mozi-ban látta a trükköt és eszerint cselekedett. Az Oláh Sándor által kitett harminc pengőt sem vette fel. A bíróság végül is két hónapra ítélte ifjú Fülöp Jánost, aki megnyugodott az ítéletben. Egy hónapot és tíz napot már kitöltött a büntetéséből és az előzetes fogsággal, ugyhogy éppen karácsony estéjére fog hazamenni Hajdunánásra családjához. Legalább kettős öröm lesz a Fülöp-családnál karácsony estéjén.

Szörmebundák kijuttatás. Alul-költésű olcsón vállalom. Kész bundák, prémőrök nagyválasztékban KÖVÁRY szűsmester. József kir. herceg-utca 8. szám.

Debrecen legszebb fürdőjében

MARGIT

gőz- és kádfürdőben

1 pengő a gőz vagy kádfürdőjegy.

Villamoson a város bármely részéről oda- és visszautazásra is érvényes jegy 1 pengő 20 fillérért váltható minden villamos kalauzsnál.

Férfiak és nők számára egész nap nyitva.

A város ragaszkodik az egyetemi internátus megépítéséhez

Tavaly 700,000 pengőt ígért, de csak 100,000-ot adott a kormány inségakcióra

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Debrecen város kisgyűlése pénteken délelőtt 10 órakor dr. Hadházy Zsigmond főispán távollétében dr. Vásáry István polgármester elnöksége alatt ülést tartott, amelyen részben a rendes közgyűlésre kerülő ügyeket készítette elő, részben a saját hatáskörébe tartozó kérdésekben határozott.

Több kisebb ügy elintézése után közgyűlés kimondta, hogy a protestáns katonai egyházközség részére a Horthy Miklós sugárút végén, a Zsigmond-téren adnak templomhelyet.

Csűrös Ferenc közművelődési társaság bejelentette, hogy a kultuszminisztérium leiratban közölte, hogy az egyetem mellett a város-közi internátust nem fogják felépíteni. A társaság javasolta, hogy ez ellen iradjon fel a kormányhoz és kériék az internátus sürgős megépítését.

Dr. Tervey Tamás: Az internátus építést nem tartja elsőrendű szükségletnek. Az egyetemi ifjuságuk is meg kell érezni, hogy az ország nélkül helyzetben van. Mikor elveszik a nyugdíjat, leszállítják a fizetést, akkor ezt az építkezést el kell kerülni. Nem hivatunk arra, hogy az egyetemi pályára lépést vonzóvá tegyék, mert máris olyan a nemzet, mint egy nagy fel, melynek gyenge a teste.

Dr. Vásáry István ismerteti az internátus ügyét. Tavaly a kormány 700,000 pengőt ígért ki Debrecennek főmunkákra s ebben az összegben 500,000 pengővel szerepelt az internátus építés. A 700,000 pengőből a város mindössze 100,000 pengőt kapott meg. Az internátus építését egy formai ok miatt megakasztotta s így az inségmunkákról a városnak kell gondoskodnia. Az inségmunka most 300,000 pengőre fog kerülni a városnak. Az állam nem tesz és e percig semmit sem tett az inségesek eljuttatása érdekében. Debrecenben 400,000 pengő folyt be szükségadóból és ebből az állam csak 8,000 pengőt engedett át. A feliratra szükség van. Rá kell mutatni arra, hogy odafele nem lehet tovább úgy venni a dolgokat, mert akkor elkészünk mindentől.

Sz. Kun Béla egyetemi prorektor: A debreceni egyetemnek ma 1500 hallgatója van s mindezek között csak 300 számára tudnak lakást biztosítani. Vagy el kell helyezni a diákokat, vagy bele kell nyúzni, hogy a debreceni egyetem elsőrendű legyen szerencsétlen dolog volna, ha a diákegyesület szembe állt volna a nyugdíjkérdéssel, mert hiszen épp a tisztviselők, nyugdíjasok, szüvegyek gyermekeit segítézik az egyetemen.

Tervey Tamás ezután visszavonta javaslatát s a kisgyűlés kimondta, hogy feliratilag kell megszúrgetni az internátus építését.

A népjóléti hivatalnál egyik díjnek szabálytalanságot követett el a hadiföldosztottak járandóságainak kifizetése körül s később öngyilkosságot követett el. A kisgyűlés most hozzájárult, hogy a díjok által okozott 6311 pengős hiányt megtérítsék a népjóléti miniszteriumnak.

Elhatározta a kisgyűlés, hogy támogatni javasolja Hajdúvármegye feliratát, amely a névmagyarosítás meggyorsítását kívánja.

Javasolja a kisgyűlés, hogy dr. Váó Antal, Des-Combes Emil, dr. Szabó Gyula, Poroszlav László, Bodnár József, Eröss Sándor, dr. Nagy József, D. Nagy Dezső városi tisztviselőket szolgálati idejük folyán magasabb fizetési fokozatba léptessék elő.

Kimondták, hogy 367 háztiálat

nosnak, akik csatornabekötési kötelezettségüknek nem tettek eleget, újabb egy évi haladékot adnak. A jászai református iskola részére négy öltűzifát és 500 pengő segélyt, a jászai katolikus iskola számára pedig két öltűzifát szavazott meg a kisgyűlés. Kimondták, hogy a baptista imaházát és a Deák Fejlesztési zsinagógát nem mentesítik a

burkolási járulék alól.

Elfogadták Grósz Nagy Ferenc önlálló indítványát és felirak a népjóléti miniszterhez, hogy a szegénybetegek gyógyszereszámláit pontosan fizesse ki a gyógyszerészeknek. A miniszter legutóbb küldött ugyan 15 493 pengőt, de ebből csak augusztusig lehet rendezni a hátralékokat. A szeptemberben, októberben és novemberben elkészített receptekért még mindig adós a miniszterium.

Végül Sarkadi István önlálló indítványára a hadirokkantoknak és özvegyeknek megadták a közevetáramentességet.

Ma nagy Mikulás-est az Arany Bika összes termeiben.

Jazz - Zene - Tánc.

Ma kapcsolja be a posta az új automatatelefont

Az új automatatelefont a postaigazgatóság december 5-én, szombaton este kapcsolja be. A bekapcsolást megelőzőleg a régi központban a telefonos kasszonyok abba hagyják a kapcsolást. Az új rendszerre való áttérés kb. egy óra hosszat tart. Este 9 órától kezdve már az új automatatelefonkészüléken kell hívni. A közönség a saját érdekében eszelepszik, ha az átkapcsolás alatt a telefont nem használja, mert ezzel a zavartalan átmenetet elő-

segíti. Az automatatelefonra vonatkozó tudnivalók a már kiosztott „Utmutatás”-ban olvasható. Miután telefontechnikai okokból a számok egyrésze megváltozott, károsodás elkerülése végett a most kiosztás alatt levő új távbeszélő névsorból mindenki győződjék meg előbb a kívánt szám helyességéről. A díjmentesen hívható különleges állomások jegyzéke az új névsor címlapján található. Hívhatat a 03. sz. tárcsázásával kell bejelenteni.

A kisgyűlés elfogadta az új lakbérleti szabályzatot

Poloskás butorral nem szabad beköltözni a lakóknak

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A kisgyűlés pénteki ülésén letárgyalta a város lakbérleti szabályrendeletét, amelyet annak idején részletesen ismertettünk.

Azóta a jog- és pénzügyi bizottság több módosítást javasolt.

A kisgyűlésen az általános tárgyalás során Balogh István indítványozta, hogy a város újból írjon fel a kormányhoz és kériék a köölt lakbérletforgalom azonnali felszabadítását.

A részletes tárgyalás során Zöld József főjegyző előadta, hogy módosítani lehetne azt a rendelkezést, amely szerint azokra a bérlőnényekre, amelyeknek évi bére 1000 pengőnél magasabb, írásbeli szerződést kell kötni. A nehéz viszonyok miatt ettől el lehetne tekinteni.

Rövid vita után a kisgyűlés ehhez nem járult hozzá.

Érdekes vita indult meg az ugyne-

vezett poloska szakaszról, amelyet már többször tárgyaltak. A kisgyűlés kimondta, hogy ha a beköltözésnél a háztulajdonos poloskát talál a lakó butoraiban, akkor karhatalommal is megakadályozhatja a beköltözést, egyben kártérítést követelhet. A háztulajdonosnak joga lesz a lakó butorait annak előző lakásán megvizsgálni.

A kisgyűlés a poloska-szakasz második részén bizonyos enyhítést végzett. Ha ugyanis a háztulajdonos a beköltözés után talál poloskát a lakó butoraiban, akkor a férgtelenítésre köteles nyolc napi határidőt adni. Ha ezidő alatt a lakó nem címoztat, akkor a háztulajdonos azonnali hatállyal felmondhat és kártérítést követelhet.

A kisgyűlés egyebekben változatlanul elfogadta a lakbérleti szabályzatot.

A makói közkórház országoshírű fiatal főorvosának tragikus halála

Operáció közben szerzett fertőzés következtében halt meg

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Megrondító veszteség érte a magyar orvostudományt, egyik legnagyobb reményekre jogosító tagjának, dr. Bálint Nagy Istvánnak tragikus halálával. A kiváló fiatal orvost, aki 1926-ban, 32 éves korában lett a makói közkórház főorvosa, kötelességének teljesítése közben szerzett vérmérgözése ragadta el az élek sorából.

Az elmúlt szombaton egy szegény öregasszony rákos daganatát operálta, mert utolsó pillanatban is meg akarta menteni a halálkló asszonyt. Operáció közben műtőkéssével a saját ke-

zébe vágott, de a sebre nem fordított túlságos nagy figyelmet. A fertőzés következtében általános székszis állt be, amellyel az erős szervezet még megpróbált, de ekkor orbáne járult a hajhoz, amely állandó magas lázakkal úgy elgyötörte a testet, hogy szerdán hajnalban bekövetkezett a halál.

Dr. Bálint Nagy István 1893-ban született Makón Középközség Makón és egyetemi tanulmányait Budapesten jeles eredménnyel végezte. A háboru alatt frontkórházakban, majd a szegedi és makói katonakórházakban

teljesített szolgálatot. A háboru befejezése után a budapesti Rókus-kórházban asszisztenskedett Krepuska tanár mellett. 1929-ban került le Makóra, ahol rövidesen a vármegyei közkórház rendes, majd főorvosa lett.

1928-ban vármegyei ösztöndíjjal orvostörténelmi kutatásokat végzett Bécsben. Szakcikkei nagyszámúban jelentek meg a hazai és külföldi folyóiratokban, orvostörténelmi tanulmányait pedig Makón adta ki. Jelentős munkát végzett Kruxff világhírű orvostörténelmi munkájának, a „Bacillusvadászok”-nak magyarra való fordításában és ő egészítette ki jelentős magyar vonatkozásokkal.

Határa pótolhatatlan veszteséget jelent a magyar orvostudományra.

Temetése pénteken délután 2 órakor volt örüasi részvét mellett, Holttestét a közkórház előcsarnokában ravatalozták fel s a gyászszertartás után a református temetőben helyezték örök nyugalomra.

Belgium visszatért a védővám-rendszerre

Brüsszel, december 4.

A belga kormány visszatért a mezőgazdasági vámvédelem rendszerére, amelyet néhány évvel a háboru előtt szüntetett meg. November 27-iki hatállyal visszamenően bétszeresére emelték az élőállat, hus- és vajbehozatal vámját. A mezőgazdasági védvámok a pénzügyminiszterium számítása szerint évi 156 millió frankot jövedelmeznek az államnak. A vámemeléseken kívül a kormány nagyarányú adóemelésekre is készül, hogy kiküszöbölje a költségvetés 225 millió frankos deficitjét.

Pápán ötven fillerre esett a marhabús kilója. Páparól jelentik: A marhabúsarak erősen zuhantak. A hus kilogrammját 60-80 fillérről mérik a mézárások, de lehet már 50 fillérről is kapni egy kilogramm marhabúst.

Nem kiárusítás céljaira készített selejtes árut árusítok, raktárom apasztása miatt áraitam mégis rendkívül lemersékeltem!

- Gyermekkabátok . . . P 15.-
- Melton kabát, plüss prémél . . . P 21.-
- Finom posztó kabát, elektrík szörmével . . . P 12.-
- Angol kabát, dusan szörmézve . . . P 59.-
- Sermelin kabát, nutriette prémél . . . P 58.-
- Sermelin kabát, pézsmával . . . P 85.-
- Nutriette bunda . . . P 75.-
- Elektrík bunda . . . P 110.-
- Csikó bunda . . . P 190.-
- Pézsmá bunda . . . P 390.-
- Perzsaláb bunda . . . P 450.-

RÓZSA

ÁRUHÁZ

Alföldi palota.
Tessék kirakni áraitam! Itte e mel bicörli!

Hírek

1931. december 5. Szombat.
Prot.: Vilma. Kath.: Szabasz.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth” Piac-utca 26. — „Reményesség” Csapó-utca 22. — „Isteni gondviselés” Petőfi-ter. — „Csokonay” Mester-utca 43. — „Mályás király” Nyilastelep.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban pénteken egész nap havazott, de a hó vastagsága csak pár centiméter. A nyugatról beáramló meleg légréteg mindinkább kiszorítja az északról betódult hideg levegőt.

Időprognózis: Nyugatról megélénkülő szelekkel hőemelkedés és esőbe átmenő havazás.

Hajdúvármegye és Debrecen város vitézeinek vasárnapi zászlószentelése

December 6-án délelőtt a Kormányzó nevenapján a Vármegyéháza dísztermében Hajdú vármegye és Debrecen város vitézei zászlószentelési ünnepélyt tartanak.

Ünnepély előtt reggel 8 órakor a vitézek vármegyei értekezletet tartanak ugyancsak a vármegyéháza dísztermében. A vármegyei értekezlet meg fog emlékezni a Vitézi Szék tíz-éves működéséről s tíz vitéznek jelképesen át fogja adni a feladatokat.

Az ünnepély programja:

9 óra 30 percekor templomba való vonulás.

10 órakor ünnepélyes istentisztelet a Nagytemplomban s a vitézi zászló megáldása.

11 órakor zenés felvonulás zászló alatt a vármegyéházához.

11 óra 30 percekor ünnepély a vármegyéháza dísztermében a következő műsorral:

1. Híszkegy, Vitézi énekkar Szűcs Gergely karnagy vezényletével.

2. Ünnepi beszéd, Dr. vitéz Kovács Elemér kir. törvényszéki bíró.

3. P. Nagy Zoltán: Üzenet a Vágvölgybe, Vitézi énekkar.

4. Vitéz Nagy Pálné zászlóánya beszéd kíséretében átadja a zászlót a vitézeknek. Vitéz Nagy Pál ny. altábornagy székfoglaló beszédje a zászlót.

5. Zászlószögek beverése.

6. Himnusz, Vitézi énekkar.

A zászlóavatási ünnepélyen a Kormányzó ur magus személyének képviselővel vitéz Sipos Árpád altábornagy, a m. kir. debreceni 6. honvéd vegyesdandár parancsnokát bízza meg.

A m. kir. kormányt dr. Hadházy Sigmund főispán fogja képviselni.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A ref. templomokban:

Nagytemplomban 10 ó. dr. Baltazár Dezső, 5 ó. Szabó Pál. Kistemplomban 9 ó. Szabó Géza, 11 ó. dr. Szász Imre, 5 ó. vallásos estély: dr. Danesházy S. Kossuth-utcai templomban 10 ó. Kolozsváry K. L., 5 ó. vall. ünnepély: Biky Gábor, Árpád-téren 10 ó. Magyar Bertalan, 3 ó. vall. ünnepély: Dékán Elek. Ispóty-templomban 10 ó. Kovács József, 5 ó. vall. ünnepély: Szabó Gyula. Homokkertben 10 ó. Uray Sándor, 3 ó. Szokody Gyula. Koll. Oratóriumban fél 11 ó. Mezey Béla. Nyilastelepen 3 ó. Mezey Béla. Csapókerületben 10 ó. préd. és urv. oszt. Halász András, 3 ó. Halász András. Fancsikán Vajda László. Ebesen 10 ó. Bagdy Dániel. Hegyvesen 10 ó. Papp Imre. Egyeken 3 ó. Vitéz Szabó Endre.

Akasztott embert találtak Vámospércs határában

Két öngyilkosság történt Debrecenben

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Az elmúlt 24 óra leforgása alatt két öngyilkossági kísérlet történt Debrecenben.

Pollák Györgyné, a Vértesi téglagyárban lakó napszámos asszony 40 antipin tablettával megmérgezte magát. A mentők kiszállították a klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak ráta, majd amikor jobban lett, hazavitték a lakására. Tettét alighozonyosan anyagi gondjai miatt követte el.

Kovács Lajos Kintzi-utca 78. szám alatt lakó nyugalmazott vasúti segéd-tiszt borotvával az ereit akarja felvágni. Halálbajvesztését azonban még idejekorán felfedezték és megakadályozták az öngyilkosságot.

Wolaffka-telepen 3 ó. Rápolthy Á. th. Kerekas-telepen 3 ó. Horváth Tivadar th. Nyulason 10 ó. préd. és urv. oszt. Kiss Sándor. Kishegyesi uti isk. 3 ó. Bíró Béla th. Köntösgáton 3 ó. Ráthonyi L. tanító. Etelep 3 ó. Papp Imre. Sámsoni-utcai isk. 4 ó. Bárdi Ferenc th. Dócska-telepen 10 ó. dr. Soós Béla.

Az evangélikus templomban.

Vasárnap, december 6-án délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet, utána vasárnapi iskola. 10 órakor prédikál az egyház által próbaszónoklatra meg hívott Fürst Ervin budai h. lelkész.

Unitárius istentisztelet

A debreceni, Hatvan-utca 24. szám alatt levő unitárius templomban december 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentisztelet tartanak. Ezalkalommal imádkozik és prédikál: Józsa Miklós budapesti unitárius püspöki vikárius. A templom fűtve lesz.

— Egyetemi istentisztelet. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kistemplomban tartandó egyetemi istentiszteleten Szász Imre monostorpályi lelkész hirdeti az Igét.

OLCSÓ KÉPVASAR részlete is a Nemzeti antikvárium könyv- és műtárgyüzletében. Piac-u. 40.

— Az Egységspártkőr fiatalágának összejövetele december 6-án, vasárnap délután 5 órakor az Arany Bika kistermében lesz. A rendezőség régi közölgénynek tett eleget, mikor tagjaiból szalon jazzband zenekart szervezett. A bemutatkozás is vasárnap lesz. Különben a zenekar tagjai egytől-egyig kipróbált erők, kik már a muliban is sok kellemes estét szereztek tagjaiknak.

— Ma — kezdődik a nagy olcsó Karácsonyi vásár a Csipkeáruházban Kossuth-utca 4. szám.

— A gép összeroncsolta az újját és vérmérgezésben meghalt. Borok I. harminchárom éves bellegelői földműves a napokban gép mellett dolgozott. Munka közben a gép összeroncsolta a kisujját és beszállították súlyos sérülésével a debreceni Horthy Miklós központi kórházba. Itt azonban pár nap múlva vérmérgezés következtében meghalt. A holttestet visszavitték a kórhoztani intézetbe és miután az ügyészséget is értesítették az esetről, ennek indítványára dr. Preinesberger Jenő központi vizsgálóbíró, tanácselnök elrendelte a holttest felboncolását és egyúttal megindult a vizsgálat annak kiderítésére is, hogy Borok István haláláért kit terhel a felelősség.

elkövetésében. A nyugalmazott vasúti segéd-tiszt állítólag azért akarta eldobni magát az életet, mert félt, hogy ha a nyugdíját leszállítják, nem lesz miből megélnie.

Itt említjük meg, hogy Vámospércs község határában, nem messze a körvesztől egy akasztott embert találtak. Iratok nem voltak nála és így személyazonosságát sem sikerült megállapítani. A csendőrség megállapítása szerint az 59-60 esztendősek látszó férfi öngyilkos lett. Feltehető ismertető jele a mellén 1 pengő nagyságú szemölcs. Aki az öngyilkosságot tett férfiről közelebbi adatokat tud, jelentkezzen a vámpércsi csendőrségen.

— A Szent István Intézet volt növendékeinek Mikulás-ünnepéje ma délután félötkor órakor pontosan kezdődik az intézet nagytermében. Gyerekek! Pontosan ott legyetek!

— A Pénzügyi Tisztviselők Kuglizójának ma, szombaton este 6 órakor lesz a választási ülése. Jelenléttel a tárgyfórtosságot a kuglizó elhelyezését kérték a választási tagok megjelenését. Utána vacsora. Elnök.

— Ia Angolos harisnya P 1.96, Csipkeáruház, Kossuth-utca 4.

— A debreceni ipartestület hentes szakosztálya 6-án, vasárnap délelőtt félkilenc órakor az ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Állatbiztosítás és egyéb fontos ügyek. Az ülés fontos voltára tekintettel a szakosztályi tagok teljes száma és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

— „Igazmértleg” 10 kg-os salgószénomag minden fűszerüzletben kapható, ára 56 fillér.

— A leventék Miklós-napja. Debrecen város levente egyesületei és az iparos tanonciskola 954. számú Török Bálint cserkészcsapata december 6-án délután 3 órai kezdettel Burgondia-utca 1. szám alatt az ipariskola tornatermében Magyarország Kormányzójának nevenapja alkalmával ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora: 1. Híszkegy, Éneklő a Mansz. Erzsébet vegyeskar. 2. Az ünnepélyt megnyitja Szűcs József igazgató. 3. A nap jelentőségét méltatja Debreceni Tivadar ipariskolai tanár. 4. „Haradgeri nászút”. Éneklő a Mansz. Erzsébet vegyeskar. 5. A magyar ifjúság feladatairól beszél vitéz Faragó Ede, a magyar cserkész szövetség országos vezető tisztje. 6. Ammer: „Nem, nem, soha!” Éneklő a Mansz. Erzsébet vegyeskar.

— Cserkészfelszerelések hivatalos jóminőségben „Cserkészbolt”. Budapest egyedüli lerakásában Kulesár Imre és Fiainál legolcsóbbak.

Beizehub és Plutó, Lucifer gyermekkel a bétén fenntartózkodnak a földön. Springer bácsi könyvesboltjából veszik jó gyermekrek részére a meséskönyveket.

— Talált tárgyak. Az elmúlt héten a következő talált tárgyakat szolgáltatott be a rendőrségre: egy színházi látesót, egy női felöltőt, egy szwettert, egy szürke férfi kalapot, hat darab, karikára fűzött kulcsot és egy zsák (1 mm.) sót. A tárgyakat igazolt tulajdonosaik átvehetik a rendőrség II. emeletén.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Miskolci István és segéd—Gulyás Eszter, Mórész Sándor fm.—Deák Erzsébet, Balogh József fm.—Tóth Mária.

Születések: Dr. Pápay József László joggyakornok, fia József. Sandra János fm., leány Ilona. Papp Benjámin fm., fia Lajos. Monoki Sándor festősegéd, fia Sándor. Fehér Imre vendéglős, leány Mária. Fehér Imre fm., leány Erzsébet. Tene Imre npsz., leány Margit. Friedmann Mihály férfiszabó, leány Anna és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Jámor Róza ref. 11 éves, Kertész u. 4. Engli Mária r. kath. 5 naps. Pápay József ref. 1 naps. Jókai u. 9. Jöcsák János g. kath. 68 éves, Tyukod.

— A Katolikus Népszövetség december 6-án délelőtt 11 órakor tartja sorozatos előadását a Varga utcai iskola termében, ahova ugy a tagokat, mint az ismerősöket s az ügy barátait minden külön értesítés nélkül meghívja az igazgatóság.

— Felhívás. Nyugdíjas jegyzők saját érdekében f. hó 5-én d. u. 6 órakor a Függelenségi Körben (Piac-u. 28. sz. 1. em.) tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

— A csapókerületi Olvasókör teatestélye. A csapókerületi Olvasókör a tagok közötti társadalmi érintkezés fejlesztése s népies szórakozás céljából 1931 évi december hó 6. napján, vasárnap este 8 órakor saját helyiségében, Csapókerület, Kisfaludy-u. 29. sz. alatt családias jellegű teatestélyt tart. Belépődíj nincs. Adományokat a Kör javára köszönettel fogadják. Szórakozásról a vigalmi bizottság gondoskodik. Tisztelettel: az elnökség.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. 9-10-ig imaóra, 10-11-ig biblia-magyarázat, 11-12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-7-ig prédikáció, 7-8-ig urvacsoportozás.

HA MIKULÁSRA meglepetést akar családjának, vegyen Bányánál rá diót, csipkét, Szent Anna u. 1.

— Az Ipariskola kulturadéltánját vasárnap délután 4 órakor a Szűcs Iskola keretében pompás műsorral fogják megtartani.

— Berzéki fényképfelvételek, fényképezőgépek, fotófilmek, képek, gramofonlemezok és készülékek, fényképalbumok olcsó árban és minőségben vezetnek. Piac-utca 28. udvarban.

— Ma — kezdődik a nagy olcsó Karácsonyi vásár a Csipkeáruházban Kossuth-utca 4. szám.

— Nagy sikere van a Csapó utcai egyházközség karácsonyi bazárjának. Napról-napra többen látogatják a Csapó-utcai egyházközségnek a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban rendezett karácsonyi bazárját, amely egész napon keresztül, reggel 9 órától este 7 óráig nyitva van.

— A debreceni kereskedő ifjak dalkörének Mikulás estje. A debreceni kereskedő ifjak dalköre december 5-én, szombaton este 8 órakor az alkalmazottak helyiségében, Sas-utca 2. szám alatt táncal egybekötött műsoros estélyt rendez, amelyen a dalárda zenekari kíséret mellett fogja előadni Schumann Vándordalát. A műsoron szerepel Szendy Tihamér hegedűművész, akít Czenky Imre kísér zongorán. A dalárdát Bodnár Lajos kitéző karnagy vezeti és az estélyen megjelennek a kereskedő főnöki kar tagjai közül azok, akik a kereskedő ifjak dalkörének védnökei és pártolói. Tekintettel a szép és nívós műsorra, valamint arra, hogy műsor után reggelig tartó tánc lesz, ezen Mikulás-estély igen sikerülnek ígérkzik.

Pillangó kiasszony

Puccini operája. Köszeghy Teréz, Somló József és Csóka Béla felléptével
6 Csokonai színház december 4-én.

A Csokonai színház standard műsora ismét elérkezett egy olyan slacióhoz, mely a „Mosoly országa” nagy sikere után méltán sorakozik a szezon legkimagaslóbb eseményei közé. Puccini örökszép romantikájú operáját, a „Pillangó kiasszony”-t újította fel tegnap este s még akkor is helytáll a megállapításunk, ha eltekintünk a vendégművészek értékétől, mert a Csokonai-színház a maga előadásának művészi erejével is felemelkedett arra a szintre, mely lehetővé tette, hogy Köszeghy Teréz, Somló József és Csóka Béla a tudásukhoz méltó keretben megkapasszák. Ez elsősorban a színház fiatal karnagyának, Torok Imolának köszönhető, akinek szerződése Debrecen zenei életére nagy nyereséget és értékgarapodást jelent. Művészi egyénisége, mely grandiózusan bontakozott ki a Puccini opera tökéletes megértéséből, az egész művet olyan harmónikus és zártan rezgő egységbe fogta, a kitünően dolgozó zenekar s általában az egész előadás menetét annyi stilszerűséggel vezényelte, hogy munkájáról csak a legnagyobb elragadtatás hangján emlíkezhetünk meg.

A „Pillangó kiasszony” címszerepét Köszeghy Teréz énekelte és játszotta azzal a szintissza kifejezéssel, mely gyönyörűen iskolázott és hatalmas vivőerejű hangjának minden szépségét megmutatta. Finom tónusu játéka époly feltűnést keltett, mint bámulatos muzikalitása. Ugyanezt mondhatjuk Somló József Pinkerton-hadnagyáról, amelyet nemes érzelemgazdagság, férfias erő és kitűnő ének-kultúra jellemezett. Csóka Béla zsinpompás baritonja most is tökéletesen érvényesült s a pesti vendégszereplőkkel egy helyen kell megemlékeznünk Sz. Patkos Irma kitűnő Szukijáról, amelynek elnéklésével ismét bizonyosságot tett művészi képességének kivételes tulajdonságairól. Annak ellenére, hogy hangregisztere nem fedt teljesen a szerepet, teljesítményét mégis kifogástalannak mondhatjuk. Az előadást Sziklay Jenő rendezte nagy hozzáértéssel.

Az előkelő közönség, amely a Csokonai-színházat színiültig megtöltötte, a szereplőket minden felvonás végén lelkes ünneplésben részesítette. (—)

MŰSOR

December 5-én, szombaton este 8 órakor: **Pusztai szél**, színmű. Kardoss Géza felléptével.

December 6-án, vasárnap d. u. kivételesen fél 4 órakor: **A mosoly országa**, operett. Szórád Ferenc vendégfelléptével. Este 8 órakor: **Pusztai szél**, színmű. Kardoss Géza felléptével.

December 7-én, hétfőn A (12) helyen, este 8 órakor: **Pusztai szél**, színmű. Kardoss Géza felléptével.

ARIANE

(Bemutató az Urániában.)

Claude regényének filmváltozata Elisabeth Bergner nélkül minden más filmszínésznővel még csak sejtetője sem volna annak a rengeteg mondanivalónak, amelyet Elisabeth Bergner csodálatosan széles skálájú művésze kifejez. A napjaink forgatagában révedező, sokszor megvádolt, még többször elítélt flapper típus lelkivilága olyan vetületben kerül Bergner művészetén keresztül a néző szemébe, amely korántsem igazolja a flappernek lelkivilágának eldurvulását, hanem igenis megmutatja azt a címzést, amelyet különösen Amerikában a női nem erőszköz devalválása termelt ki. A „modern férfi” legjobb esetben csak pajtást lát a nőben. A nő megpróbál ugyan ellentánni s látszólag lemond ideális elképzeléseiről, de mert a természet rendje megkívánja, enged a nőnél erősebb akarataknak és azaz lesz, amivé a férfi kívánta: lélektelen hűb, játékszer, minden ideg felé rohanó cifra. Tudata alatt azonban ott sajog, ott sir a lelkes, ideálokot álmódú nő, aki abban a pillanatban feltámad, amikor nem önző céllal közelednek hozzá. Elisabeth Bergner a maga törekvésében, ezellált lelkivilágában abszolút tökéletességgel élte és nem játszotta végig az Ariennében. Partnere sem kifejezésben, sem rutinban meg sem közelítette. Kár, hogy a cenzura a film egyes jelenetét törölte, mert ezzel percekig megszakította a cselekmény folyamatosságát és a nézőt valóssággal rébuszok elé állította. A kísérő műsor jó volt.

Mozik műsora

Szombat, december 5.

A hétköznap 5 óras előadások mérsékelt helyárrakkal

VIG-SZÍNHÁZ Játék az élettél, a főszerepben: Liane Haid 5-7 és 9 ó

URANIA Ariane bangos dráma a főszerepben: Elisabeth Bergner 5-7 és 9 ó

APOLLÓ Az örültek halója, dráma. Ki a bűnös? detektív történet. 7/7 és 9/9

TESTEDZE'S

A Keletmagyarországi Labdarúgók Szövetségében ünnepelték a kintteleit vezetőséget

Az amatőr labdarúgás békéjének jegyében megállapították a jövő évi bajnokság rendjét

A KLASZ csütörtökön este tartott tanácsülésén meleg ünneplésben részesítették Ferenczy Károly elnököt és Kolmann Ferenc társelnököt, abból az alkalomból, hogy az OTT, illetve az MLSZ úrdemeik elismeréséül nagy ezüstéremmel és díszoklevéllel tüntette ki őket. A kintteleit Ferenczy Károly elnöknek Kolmann Ferenc társelnök, neki pedig Kocsis Sándor alelnök nyújtotta át.

A tárgysorozat másik legfontosabb pontja volt a szabócsai alosztály létesítésének bevonulásával előlott új bajnoki rend megállapítása. Elhatározta a tanácsülés, hogy abban az esetben, ha a szabócsai alosztály kéne egyesületet nevez, az a debreceni alosztályból lét, a hajnokságról most látszó egyesületek közül öt egyesület fog az első osztályban szerepelni. Akkor viszont, ha a szabócsai alosztály ezt a létszámot nem éri el, ugye nyolc, illetve négy egyesület, összesen tehát 12 egyesület fog résztvenni a bajnokságban.

A tanácsülés után a KLASZ elnök-

sége társasvacsorát rendezett a kintteleit vezetőségi tagok részére, amelyen felszólalt Ferenczy Károly elnök és Szabó Kálmán bíró, s tünteti alelnök. A társaság a legutóbbi hangulatban a késő éjszakai órákig maradt együtt.

Az őszi ligabajnoki forduló utolsó mérkőzése

Vasárnap az őszi forduló utolsó mérkőzéseit a következő csapatok játszották: Újpest—Attila, III. ker. FC—Nemzeti, Vasas—Borskay.

A Borskay ma délelőn utazik el, hogy a Vasas elleni utolsó mérkőzését leátsza. A Borskay vezetőségének ezúttal nincsenek gondjai a csoport összeállításáról, mivel Markos is kiheverte a vasárnapi sérülést s így a csapat a Budai „11” elleni győztes csapattal fog felállni.

Vasárnapi helyi amatőrmérkőzések

Villanygyár—Szekgyár fél 11 óra, DEAC-pálva, Bíró: Görgey József.

DEAC—KIKSE fél 2 óra, DEAC-pálva, Bíró: Szabó Kálmán.

MŰVÉSZET

Höchl Margit zongoraesíze

Höchl Margit kritikát írni ép oly nehéz, mint Saucerról, vagy Hubermannról, akikkel egyvonalban lények tartom. Hiszen már több ízben megmondtuk róla e lap hasábjain is, hogy a mai művészi versenyben is európai viszonylatban a legkiválóbb művészek közé soroljuk, aki csak azért fog a vidéki pedagógiai tanszékben beporosodni, mert szerény s nincs meg az a minimális anyagi feltétele, amivel a külföld koncertpódiumán az elismerés babérait learassa. Ismerik őt országos viszonylatban, de szereti debreceni tisztelőinek nagy tábora is, amit bizonyít az a körülmény is, hogy a csütörtökön este a Zeneiskolában tartott hangversenyén a termet az előkelő közönség is mai nehéz időkben is zsúfolásig megtöltötte. Játéka alatt újra alkalmunk volt gyönyörködni rendkívül művészetében. Könyvű őt hallgatni, mert látszva játszik a zongora csontfogain, melyek meg-elevenednek a bilentése alatt s gondolatának engedelmess, beszélő ruhá-szolgái lesznek. Nem is tudjuk mit csodáljunk roppant intelligens, kifejező játékszában jobban. Talán a férfias erőt, melyet a Bach-fugában, vagy a roppant finomságot, amit a Chopin Bercecschen, vagy a virtuóz technikai látszi fölényt, amit a bravúros Brahms: Paganini variációkban láttunk, illetve hallottunk. A Chopin Impromptuk ugy hatottak, mintha maga a mester énekelte volna el az érzéseit. Természetesen a közönség is olyan bőkezűen adta a tapsot, amilyen gráciával ajándékozta meg őket a művésznő még a ráadásokkal is. (f. l.)

Leuer Hubert Debrecenben

Leuer Hubert, a bécsi állami opera világhírű tenoristája, Wagner-énekes kedves levélben értesítette a Zenekedvelők Körét, hogy december 12-én a délutáni 6 órási gyorsan érkező Debrecenben és egyben bekküldte program-

ját, amelyen a Wagner-operák leg-szebb darabjai szerepelnek. A debreceni közönség, amelynek oly ritkán van módjában Lohengrin, a Mesterdalnokok, Parsifal stb. halhatatlan zenéjét élvezni, bizonyára hálás lesz a Zenekedvelők Körének, mely ezt az élvezetet megszerzi számára. Darvas Margit zongoraművésznő műsorán Dohnányi, Sopen, Strauss stb. szerepel. Minthogy az érdeklődés előreláthatóan époly nagy lesz, mint a Guglielmotti hangversenyen, a torlódás elkerülése végett jól teszi a közönség, ha jegyét a Méliusznál vagy a Bika hallgatóiban idejekorán kiváltja. A hátralevő négy bérleti este oleoó bérlet-jegy a Zeneiskolában váltható.

KÖZGAZDASÁG

Folytatódott az általános áremelkedés a terménytözsde

A gabonapiacra jóformán az összes cikkben érezhető az áruhiány. A készáruapiacra negyedpengős áremelkedéssel számolnak búzában és rozsbán. A takarmányfélék még erősebben szilárdulnak, mert nincs kínálat sem árpában, sem zabban. Tengeriben még van áru a piacon, ezért azonban az eladók már a megnyitás előtt 30 fillérrel többet kértek, mint tegnap. A határidőpiacra a szilárdság tovább folytatódott és a hivatalos forgalom megindulása előtt egy negyed-pengővel értékeli magasabbra ugy a búzát, mint a rozst. A májusi tengeri igen szilárd és délelőtt 17.50 pengő áron talált vevőre.

A gabonapiac szilárdsága megjavította a lisztpiac irányzatát is, ahol tegnap dél óta 41.50—42 duplanullás alapon kalkulálják a fővárosi mal-mok az örleményeket.

METEOR MOZI MŰSORA:

„Meteor”-ban szombaton és vasárnap 2 napig:

„APAK BÜNE”

amerikai világfilm Emil Jannings főszereplésével. Előadások szombaton 7, 9 órakor félhelyárrakkal, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak d. u. 3 órakor félhelyárrakkal.

Csokonai színház

Ma

szombat és holnap vasárnap este a Csokonai Színház Mikulási ajándéka a debreceni közönségnek!

HUNYADY SANDOR

a „Feketeszaru cseresznye” szerzőjének legújabb nagy sikere, a

Pusztai szél

mindenki számára, féláru előadásban kerül színre!

Siessen jegyét biztosítani!

••

Vasárnap délután oleoó helyárrakkal Szórád Ferenc felléptével:

Mosoly országa.

HIRDETMÉNY.
Az Országos Gazdasági Munkás-pénztárnál az 1900. évi XVI. t. c. 8. §-a alapján kötelező balesetbiztosítás alá eső gazdasági események, szegődményes iparosok, gépmunkások, idegenmunkások munkaadói, mezőgazdasági gépek tulajdonosait felhívja a városi adóhivatal, hogy balesetbiztosítási kötelezettségüknek legyenek eleget. Aki a kötelezettségét el-

mulasztja, az az üzemi baleset esetén az ott foglalkoztatott alkalmazottainak vagy jogutódainak a mulasztásból eredő teljes káráért az 1902. évi XIV. t. c. 24. §-a az 1912. évi VIII. t. c. 5. és 12. §-a alapján felelősséggel tartozik. Ezenkívül a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után.
Debrecen, 1931. december hó 1.
Városi Adóhivatal.

APRÓ HIRDETTÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Függőtlen Újságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára 1 szög. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közölünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 1-41. telefonon ad a kiadóhivatal.

Levelezés

AROMÁS, zamatos kávé Király üzletben vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11.

Máriám!
Üdvözléted megkaptam, csókollak érte. Hol marad meghívásod? — Nem bírlak már nélkülni. 2020

Ne aggódj
drága Ferikém, majd mindent bővebben megírok, de jelenlegi lelki állapotom mellett erre képtelen vagyok. Nagyon sokat gondolok azért rád. Egy pár sort írjal. Csókollak. 2022

Allást kereső nők

Fiatal
asszony, ki a háztartás minden ágában jártas, elmenne keresztlény ut. házakhoz magános urhoz is, éves bizonyítványokkal vidékre, vagy tanítóra azonnal, vagy 15-re. Percses-utca 21., 3. ajtó. Érdeklődni özy Pál Mátyásnénál. 4464

Irodai munkára
felegcsélelyebért elmenne érettségizett lány. Megkeresést 16-76 telefonon kér. 4597

Betöltendő állás nőknek

Takarítónő.
tisztá, rendes, ki minden tekintetben megbízható, szépen mos, a ruha rendbentartását vállalja, felvétetik. Lehetőleg idősebb nők, vagy egygyermekes anyák. Jelentkezés déli fél 4 óráig. Galy-utca 26. Y.

Allást kereső férfiak

Keresek
óvadékkal pénzbeszedői vagy ehhez hasonló állást. Lehel u. 48. 2031

Betöltendő állás férfiaknak

Vincellért
keresek egy és fél hold szőlőhöz. Idősebb házaspár előnyben. Király-utca 4. sz. 4574

Kisebb
kifutót keresek azonnalra. Fűszerüzlet, Cserpes-u. 1. 2021

Házmasternek
kertészkedő házaspár felvétetik. Boesky tér 2. sz. 4000

Butorozott szoba

Utcai
kapualatti feljárata, — kényelmesen butorozott kitűnő eszerpályhás szoba kiadó. Lorántffy 42. 4583

Különbejárata
udvari butorozott szoba azonnal kiadó. Miklós-utca 26. 4573

Különbejárata
utcai, szépen butorozott szoba klozettes fürdőszobával 1-2 lakónak kiadó. Jókai 6.

Szépen
butorozott utcai napos szoba egy-két személy, esetleg házaspár részére fürdőszoba használattal olcsón kiadó. — Hatvan-u. 1., II. em. 17. 2009

Butorozott szoba
szoba 1 vagy 2 személynek 15 P-ért kiadó. Körössy-villa, Sétánál III. tanári lakásokkal szemben. 4454

Utcai
különbejárata szépen butorozott szoba, klozettes fürdőszobával 1-2 lakónak kiadó. Jókai-utca 6. 2031

Kiadó
különbejárata, csinosan butorozott szoba Széchenyi u. 23., az emeleten. 2034

Kiadó lakás

Villalakás,
6 szobás, modern komforttal május 1-ére kiadó. Értekezhetni Kossuth u. 15. 4455

Irodának,
rendelőnek 2 szoba, előszobás lakás azonnal elfoglalható. Kossuth-u. 8., II. emeleten. 4568

Egyszobás
utcai lakás kiadó. Vendég u. 54. 4567

Utcai szoba,
előszoba, rendelők, irodának vagy butorozott szobának kiadó. — Szt. Anna 31. 4570

Kiadó
két szoba, előszoba és konyha, hozzávaló helyiségekkel. Kishegyesi-ut 19. sz. 4595

Kiadó
két szoba, konyha udvari lakás azonnalra. Széchenyi u. 57. 2026

Üzlet, műhely, raktár

Kis üzlethelyiség
Szent Anna 5. szám alatt azonnal kiadó. — Felvilágosít Batthyány-u. 14. sz. ügyvédi iroda. 3517

Piac utcai
üzlethelyiség november elsejére kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál A

Kossuth utca
üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. A

Kisebb
és nagyobb műhely kiadó. Belhelen-u. 1. 4582

Keresek
jó családból szerény, megbízható kisleányt jó bizonyítvánnyal. — Jelentkezés 9-10-ig. Küleszi 3. 4602

Fűszerüzlet
forgalmas helyen berendezéssel, más vállalat miatt átadó. Cim a kiadóban. 2027

Széchenyi 3.
olesó bolthelyiség kiadó. 2018

Utcai
pincelakás műhelynek, raktárnak is kiadó. — Arany János utca 6. 2028

Jóforgalmu
üzlethelyiség kiadó. — Cegléd u. 11. 4601

Kiadó
a Debreceni Újság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözéséért a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két szobás lakás kiadó. Iródnak, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Ertekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1023

Ajánlat

KIRÁLY kávéi mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11. szám.

Szemüvegek,

növények, látzerek legolcsóbban Paulo vésnök-nyelgyezőkészít és látzerekkereskedőnél, Battvány u 22. 3847

Porosz szén
helyett fűtőn pécset brikettel, teljesen pótolja. Kapható: Salétrom u. 12. Telefon 674 2862

„Pirulus”
tökéletes tüzalágyító. — 1 alágyujtáshoz 1 darab 1 fillér. Kapható minden fűszer- és fűkereskedésben, trafikokban. Főlerakat: Fűkereskedelménél, Piac-utca 61. 4558

Férfiöltöny
vegtyisztítása és vasalása 4 P. Weisz, Arany János-u. 9. 4492

Tüzifa,
szén vétele előtt érdeklődjön Fülöp és Prohászka cégnél, Mester-utca 28. 2023

Kézvel szedett
téli alma kapható. Jónathán, pármin. Piac-utca 77. keresztpülete. 2024

Több
szekér érett trágyát adok szalmáért. Gizella-utca 3. sz. 2030

Jégpálya
Piac 9. megnyílt. Aludóan zene, műkoresolyázók találkozóhelye. 2029

Teljes ellátás

Teljes
ellátásra elvállalok középiskolai tanulót havi 35 pengőért, István-utca 33. sz. 4575

Oktatás

Tanárjelölt
alsóbb osztályú középiskolások instrualását vállalja. Külön külön, vagy csoportban. Cim: „D. U.” kiadóhivatalban. 4262

Ebéd-kosztért
tűnt latin-német szótár és tanárjelölt. Cim a kiadóban. 1129

Halló némák
beszédfejlesztését, dadogás és pöszbeszéd gyógyítását vállalja: Papp Gyógypedagógus. Miklós 23. 2019

Kereslet

Vaskályhát
szénfűtésre alkalmas (Koburg, Kolor-rendszert) középnyagsgában kb. 3-as számú megvétele keresek. Ajánlatot kérem a kiadóba beadni. 4134

Jókarban
levő ebédőberendezést szőnyegét és egy eszlárt keresek megvétele. Cimet a kiadóba kérem leadni. 1956

Magánosoktól
pénzt, jó kamatozással, a legteljesebb biztonsággal, sokszoros ingatlanfedezetre keres közismert bankszakember. Cime Piac-utca 58., második lépcső. — első emelet, tizenhét. 2005

Füldet
keresek, kisebb vagy nagyobb birtokot veszek készpénzért. Sürgős ajánlatot: Dienes-irodába, Fűvészkert-utca 16. alá. 1169

Rádió

Telepes rádiót
megvétele keresek. — Cim a kiadóban 4596

Autó, motor, kerekpár

7 személyes
kanadi Puck-kocsimat üzletváltás miatt eladom vagy kéttonás teherkocsijért elcsérellem. Fülöp László, Hajduhadház, Pallagi-u. 31. 4461

Teherautó.

fuvarozást, költöztetést bárhonnan és bárhová gyors és nagyteherbírásu üzemű teherautókkal versenyképes árbán vállalunk. — Autóforgalmi, Hatvan-utca 53. Telefon: 15-12 és 17-70. 1098

Eladó ház

Eladó
Arany János utca 13. számú ház. 1995

Belvárosi házakat
keresek sürgősen megvétele. Dienes-iroda, Fűvészkert-u. 15. 1168

Buzapiacon
adományos, két utcára nyíló ház, Szepességi-u. 3. eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4589

Késes-u. 78.
számú ház eladó. Ertekezni ugyanott. 2025

Eladó föld

Hajduszoboszlói
Hévízfürdőnél, szőlőskertben villatellék eladó. Kürthy János II. 174. 4442

Butorok,
konyhaberendezések ki zárólag jóminőségben, olcsó árbán. Csapó-u. 67. sz. 4883

Eladó állatok

Süldő
eladó. Angolok 3. ár-tány, egészségesekek, 7 hónaposok. Bösörme-nyi-ut 49. 2017

Különte

Örökre
fogadnám azon 4-5 éves, egészséges leánygyermeket, kinek szülői tragikus körülmények között elhaltak s teljesen független, esetleg kisebb testvérel — együtt. Levelet „Örökre fogadás” jelgére a kiadóba kérek. 4598

Eladó ingóság

Üvegpudding
eladó Dégenfeld-tér 2., hentesüzlet. 1851

Zártkocsi,
használt, elsőrendű, — olajtengelyes, finom kivitel, eladó. Bösörme-nyi-ut 45. 4462

Eladó
2 vagon szárított cukor-répaszelet, sürgősen átadó. Klár takarmány-üzem, Baranyai-u. 12.

Eladó
jókarban öntött vas-kályha, egy Meidinger. Hatvan-u. 62. 2038

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Felelős kiadó: dr. PÁ. JOB GYÖZŐ igazgató